

DATEAMS

Bijeenkomst 4 - 8 januari 2026

Door Marja van Gulp & Jenya Krul

Doelen & opzet bijeenkomst

- Reflecteren op de voortgang van de datateams na de kerstperiode en het ervaren tempo in het proces.
- Verdiepen van inzicht in de kwaliteit van de beschikbare data, met aandacht voor betrouwbaarheid en validiteit.
- Expliciteren van aannames, beperkingen en mogelijkheden van zowel kwantitatieve als kwalitatieve data.
- Voorbereiden van analyse-afspraken als opmaat naar de fase data-analyse.
- Uitwisselen van vragen en ondersteuningsbehoeften in een gezamenlijke setting.
- Werken in deelsessies per school en maken van concrete afspraken over vervolg en planning.

Samenvatting

Tijdens de vierde bijeenkomst stonden reflectie op voortgang en zorgvuldigheid centraal. De datateams verdiepten zich in de kwaliteit van hun data, expliciteerden aannames en bereidden gezamenlijk de stap naar data-analyse voor, met ruimte voor verschillen in tempo en aanpak per school.

Portus Groene Hart

- Verdieping richt zich op de vraag welke databronnen daadwerkelijk iets zeggen over woordenschatontwikkeling.
- Kwalitatieve interviews met docenten worden gebruikt om inzicht te krijgen in het aanbod en gebruik van woordenschat in de lespraktijk.
- Er is expliciet twijfel uitgesproken over de validiteit en representativiteit van NUMO-data, gezien het beperkte en mogelijk aflopende gebruik.
- De aankomende CITO-afname wordt gezien als essentieel, waarbij aandacht nodig is voor afnamecondities en interpretatie van resultaten.
- Het team onderzoekt hoe kwantitatieve en kwalitatieve data elkaar kunnen versterken zonder overhaaste conclusies te trekken.

Portus Farelcollege

- De verdieping richt zich op het combineren van meerdere databronnen op leerlingniveau om patronen in woordenschatontwikkeling zichtbaar te maken.
- Er is aandacht voor de technische en inhoudelijke consequenties van het samenvoegen van datasets (betrouwbaarheid, volledigheid, vergelijkbaarheid).
- Eerder uitgevoerd onderzoek en rapportages worden verkend als contextuele bron naast actuele meetgegevens.
- Het team onderzoekt welke analysemogelijkheden passend zijn (o.a. Excel), met aandacht voor spreiding en niet alleen gemiddelden.
- De inhoudelijke focus ligt op het zorgvuldig voorbereiden van analysekeuzes voordat conclusies worden getrokken.

Gezamenlijke reflectie en gedeelde inzichten

- De bijeenkomst liet zien dat de datateams zich in verschillende fasen van het proces bevinden, met uiteenlopende vragen en behoeften.
- Er was herkenning van het spanningsveld tussen de wens om verder te gaan en de noodzaak om te vertragen en zorgvuldiger te kijken naar data.
- Het gezamenlijke gesprek maakte zichtbaar dat datakwaliteit geen vanzelfsprekend vertrekpunt is, maar expliciete keuzes en afwegingen vraagt.
- Twijfels over databronnen, representativiteit en analysemogelijkheden werden niet opgelost, maar bewust opengehouden als onderdeel van het onderzoeksproces.

In de komende bijeenkomsten werken de datateams tijdelijk afzonderlijk, passend bij hun eigen tempo en fase. De focus verschuift van dataverzameling naar zorgvuldige data-analyse (stap 5 van de Datateam-methode). Zodra analyses zijn uitgevoerd, worden de teams weer gezamenlijk samengebracht om bevindingen te interpreteren en conclusies te trekken (stap 6). De opbrengsten van dit traject vormen input voor inhoudelijke gesprekken met schoolleiding en vervolgkeuzes in beleid en praktijk. Het traject blijft nadrukkelijk lerend van aard: voortgang wordt niet gemeten in snelheid, maar in kwaliteit van vragen, keuzes en onderbouwing.

Praktische adviezen

- Vertraag vóór analyse. Neem expliciet de tijd om per databron vast te leggen wat deze wel en niet kan dragen, voordat analyses worden uitgevoerd.
- Formuleer per databron gerichte analysevragen om focus te behouden en overinterpretatie te voorkomen.
- Leg keuzes vast, dus documenteer niet alleen wat wordt meegenomen, maar ook welke data bewust niet wordt gebruikt en waarom.
- Werk gefaseerd:, dus start met analyses die technisch en inhoudelijk beheersbaar zijn (bijv. Excel) en breid pas uit wanneer de vraag daarom vraagt.
- Maak gebruik van ondersteuning en benut tussentijdse consultmomenten voor technische en inhoudelijke vragen rondom data-analyse.
- Bewaak datakwaliteit door alert te blijven op afnamecondities, context en verschillen tussen databronnen bij interpretatie.

Stand van zaken na deze bijeenkomst

Portus Farelcollege

Het team wacht op de aangevraagde databestanden en heeft in deze bijeenkomst de analysevoorbereiding expliciet gemaakt. Er is vastgesteld dat ondersteuning nodig is bij het technisch en inhoudelijk uitvoeren van de analyse. Het team heeft scherp welke keuzes straks gemaakt moeten worden zodra de data beschikbaar is. De bijeenkomst markeert het moment waarop de aandacht verschuift van verzamelen naar voorbereiden op analyseren.

Portus Groene Hart

Het team heeft na deze bijeenkomst helder welke vragen nog openstaan en welke keuzes nog niet gemaakt zijn. Er is expliciet vastgesteld dat niet alle beschikbare databronnen vanzelfsprekend geschikt zijn voor analyse; hierover volgt een bewuste afweging. De focus is aangescherpt: eerst bepalen wat analyseerbaar is, pas daarna besluiten over inzet van aanvullende data. Het team werkt toe naar een inhoudelijk gesprek met de schoolleiding, waarvoor deze fase als voorbereiding dient.

Vervolgstappen en afspraken

Gezamenlijk

- Na deze bijeenkomsten werken de datateams verder aan data-analyse binnen hun eigen context.
- Op een later moment worden de teams weer gezamenlijk samengebracht om analyses te duiden en conclusies te trekken (stap 6).

Portus Farelcollege

- 22 januari staat een vervolgbijeenkomst gepland waarin wordt gewerkt aan het ordenen en samenbrengen van de beschikbare data.
- In deze bijeenkomst wordt verkend hoe de data technisch en inhoudelijk geanalyseerd kan worden en welke analysevragen daarbij centraal staan.

Portus Groene Hart

- 10 februari staat een vervolgbijeenkomst gepland ter voorbereiding op het gesprek met de schoolleiding.
- In deze bijeenkomst worden de opbrengsten tot nu toe geordend en worden keuzes rond inzet en duiding van data expliciet gemaakt.
- De bijeenkomst dient als inhoudelijke voorbereiding op de volgende fase van het traject.

